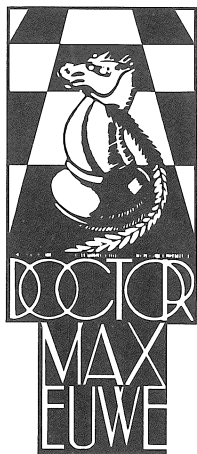


NIEUWSBRIEF

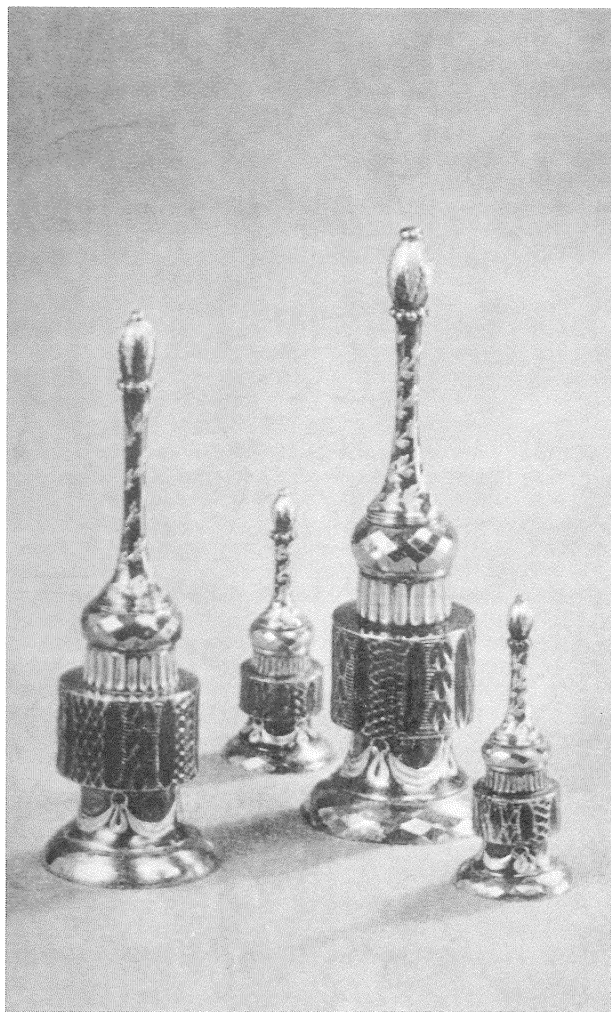


nummer 37
april 1996

kwartaal-
uitgave
redactie:
L.C.M.
Diepstraten

Drukkerij
Van Spijk BV
Venlo
ISSN
0927-9768

Geopend:
dinsdag t/m
vrijdag + de
1^e zaterdag
van de maand
10.30-16.00 uur.



*Koningin, Koning en pionnen gemaakt van staal en met goud versierd
Collectie: De Hermitage (St. Petersburg)*

MAX EUWE - CENTRUM

POSTBUS 11513
MAX EUWEPLEIN 30A

1001 GM AMSTERDAM
Tel. 020 - 625 70 17

BESTUUR

J. van Rijn, voorzitter
J.A. Haasbroek, secretaris
N.D. Oud, penningmeester

I. Bakker
H. Böhm
L.C.M. Diepstraten
H.H. Hamers
B. Kok
G.A.M. Loewenthal
J.F.M. Meijer
E.J. Petersma
J.J. Piket
H. Ree

Adviseur Topschaak: J.H. Timman
Administrateur: J.A. Adema, F. Bakkes
Bibliothecaris: F.F. Verbeek
Landelijk coördinator: I.H.M. Hendriks
Schaaktechnisch medewerker: A.C.M. Sibbing

Secretariaat: E.E. Dirksen
Vrijwillige medewerkers: R. Dijk, A. Houthuijzen,
P. J. v.d. Horst, H.J.M. Leeners, J. Molenaar,
T. Oei, H. Vinke.

*De inrichting van ons
MAX EUWE-CENTRUM
kwam mede tot stand dank zij de steun van:*

ELECTRON BEHEER
OTTO A. ALTMANN
architect BNI
P&H GROEP
Accountants en Belastingadviseurs
PRINS BERNHARD FONDS
S.W.I.F.T.
Society for Worldwide Interbank
Financial Telecommunication
STICHTING VSB FONDS/VS BANK

Met veel genoegen delen wij u mede dat de heren H.H. Hamers en G.M.A. Loewenthal, respectievelijk voorzitter en penningmeester van de Koninklijke Nederlandse Schaakbond, zijn toegetreden tot het Bestuur van onze Stichting. Met deze inbreng van KNSB-zijde (naast de heer J.J. Piket) hopen en vertrouwen wij dat de samenwerking tussen KNSB en MEC verder uitgebouwd zal worden en op meer punten concreet gestalte zal krijgen. Op grond van het inmiddels in werking getreden rooster van aftreden zal de heer J.F.M. Meijer ons Bestuur over enige maanden verlaten. De heer Meijer is vanaf de oprichting van de Stichting zeer nauw betrokken geweest bij de activiteiten (o.a. als secretaris) en het wel en wee van het Max Euwe-Centrum. Wij zijn hem bijzonder dankbaar voor alles wat hij in de afgelopen jaren aan werk heeft verzet. Ondertussen zijn we al aardig op streek met de voorbereidingen van ons 10-jarig jubileum waarover u in de vorige Nieuwsbrief al iets hebt kunnen lezen. We combineren deze viering met de overdracht van de *Euwe-ring*, waarvan Jan Timman thans de drager is. Voor zaterdag 9 november a.s. plannen we een aantal festiviteiten waarbij we speciale aandacht zullen innemen voor onze particuliere donateurs en de ondernemingen, instellingen en personen die ons financieel, materieel en immaterieel ondersteun(d)en. In de volgende Nieuwsbrief leest u hierover meer!

de voorzitter

FINANCIEN

De Stichting Max Euwe-Centrum wordt financieel ondersteund door de
Stichting VSB Fonds/VS Bank, Paardekooper & Hoffman Accountants en Belastingadviseurs
en de **Gemeente Amsterdam**

alsmede door
Akzo Nobel
Arolease
Audio Sonic Nederland
De Brauw Blackstone Westbroek
BSO/Origin
Getronics
Gotech Nederland BV
Grolsche Bierbrouwerij Nederland

Hoogovens
ING Groep
Interpolis
Koninklijke PTT Nederland
Loeff Claey's Verbeke
Moret Ernst & Young
Nederlandse Gasunie
Nedilloyd Groep
Océ-Nederland

Rabobank Nederland
Robeco
Rollins Hudig Hall
Van Spijk Drukkerij
SBSN
Tasc BV
Van der Veen & Partners
Wolters Kluwer

MUSEUM

Misschien weet u dat het Max Euwe-Centrum gehuisvest is in het voormalige Huis van Bewaring, in WO II berucht onder de naam "De Wetering". Op 25 februari 1993 werd mede op ons initiatief en in samenwerking met het Comité Herdenking Februaristaking 1941 als blijvende herinnering aan deze periode een plaquette onthuld. Dit jaar heeft het Comité Herdenking Februaristaking 1941 vijf lezingen over de betekenis van vijftig jaar Februaristaking in Amsterdam, in het boekje *Herinnering en Historische Visies* gebundeld: te bestellen bij genoemd Comité.

Permanente tentoonstelling

In dit jubileumjaar trachten we zoveel mogelijk een indruk van onze eigen collectie te geven naast de permanente tentoonstelling over leven en werk van Max Euwe. Momenteel zijn de vitrines ook gevuld met schaakspellen uit zijn nalatenschap.

Tentoonstelling Van zandloper tot digitaal

Bent u naar het 10e VSB Schaaktoernooi geweest? Dan heeft u al een voorproefje genoten. Vanaf 1 mei a.s. zijn o.a. de bij het VSB-toernooi getoonde klokken in het Max Euwe-Centrum te bezichtigen.

SCHAAKACADEMIE

Jeugdtop

Het begin van het kalenderjaar staat, op schaakgebied, traditiegetrouw in het teken van het Hoogovens Schaaktoernooi in Wijk aan Zee. Sedert 5 jaar is het tevens traditie dat de selectie van onze Schaakacademie hierbij de gastvrijheid geniet van de toernooidirectie, dit jaar van 26 tot en met 28 januari. Selectie en begeleiders waren ondergebracht in het spiksplinternieuwe, fraai in de duinen gelegen appartementenhotel 'Zeeduin', waar de verzorging prima was.

Het thema van het trainingsweekend was *eindspel*.

Docent IM Joris Brenninkmeijer besteedde op de vrijdagavond ruime aandacht aan het belang van technische eindspelvaardigheden. Afgebroken partijen zijn immers zo goed als geheel geschiedenis geworden. De mogelijkheid om afgebroken stellingen rustig in de studeerkamer te bekijken, is er niet. Kennis van het eindspel heeft voor de praktische partij derhalve een bijzondere betekenis gekregen.

Oud-hoofddocent IM Cor van Wijgerden borduurde zaterdagmorgen op dit thema voort bij zijn behandeling van kenmerken en patronen van toreneindspelen. Op dit gebied geldt hij als de expert bij uitstek in Nederland. De huiswerkopdracht die de studenten meekregen betrof de grondige analyse van een aantal recente (toren)eindspelen.

Tijdens de avondsessie gaven oud-student Jop Delemarre en grootmeester John van der Wiel hun visie

op door hen tijdens het Hoogovenstoernooi gespeelde partijen. Jop deed dit met terechte trots, omdat hij tijdens dit toernooi zijn tweede meesterresultaat boekte (gefeliciteerd!).

Tijdens de gebruikelijke (snert)slotmaaltijd van het Hoogovens Schaaktoernooi ontving Dennis de Vreugt, die in december 1995, bij het toernooi in Groningen, zijn eerste meesternorm had behaald, uit handen van de heer Wetselaar, voorzitter van 'De Vrienden van het Hoogovens Schaaktoernooi', een bedrag om "in overleg met de heer I. Hendriks van het Max Euwe-Centrum" te besteden voor de ontwikkeling van zijn schaaktalent. Het voorlaatste trainingsweekend van het seizoen 1995/96 vond plaats in het Aparthotel in Delden, waar we reeds eerder onder voortreffelijke omstandigheden konden trainen. In aansluiting op het weekend in Wijk aan Zee werd ruime aandacht besteed aan de overgang van middenspel naar eindspel, een van de moeilijkste fasen in een schaakpartij. John van der Wiel en Joris Brenninkmeijer verzorgden samen de schaakinhoudelijke aspecten van dit weekend.

Tijdens de spaarzame vrije uren werd druk gebruik gemaakt van de sport- en ontspanningsfaciliteiten van het Aparthotel.

CURSUSSEN

Beginnerscursus succes!

In februari startten wij een nieuw cursusproject: schaaklessen voor beginners. Door bekendmakingen via lokale radio en TV, huis aan huisbladen en wijkbladen, alsmede het verspreiden van leaflets bij openbare bibliotheken, de Volksuniversiteit, buurtcentra en wijkhuizen werd het beoogde publiek bereikt. Een arbeidsintensieve campagne met een verheugend resultaat: 28 aanmeldingen, dus was een parallelcursus noodzakelijk.

Een ander verheugend feit is de door vrouwen getoonde belangstelling: meer dan 50% van de deelnemers!

Interessant is het motief van een aantal cursisten: met deze beginnerscursus wil men een basis leggen voor zinvolle vrije tijdsbesteding in de toekomst (pensioen, vut e.d.).

Project SCHAKEN EN VOLKSGEZONDHEID

In samenwerking met onze sponsor Paardekooper & Hoffman hebben wij een project opgezet dat beoogt het schaken te propagieren als zinvolle bezigheid voor mensen die lichamelijk, sociaal of anderszins in een of andere vorm van isolement verkeren of eventueel dreigen te geraken. Immers, voor schaken is niet veel nodig en er zijn nauwelijks beperkingen wat de omstandigheden, tijd en plaats betreft.

In tegenstelling tot fysieke sporten, zijn in het schaken, ongeacht fysieke gesteldheid of leeftijd, in principe gelijkwaardige prestaties haalbaar.

Correspondentieschaak biedt de mogelijkheid per brief partijen te spelen met tegenstanders in binnen- en buitenland. Het is een gelegenheid om het isolement te doorbreken. Dat kan ook met Internet, dat een rijk digi-

taal schaakleven kent. Verder zijn er specifieke studiegebieden, zoals probleem- en eindspelcompositie, waarin, ongeacht aan- of afwezigheid van handicaps, nationale en internationale titels zijn te verwerven.

Kortom, schaken biedt een duidelijk perspectief op zinvol, maar ook - ondanks zekere beperkingen - sociaal bezig zijn voor de zojuist omschreven doelgroep. De activiteiten in het kader van het samenwerkingsproject van Paardekooper & Hoffman en het Max Euwe-Centrum vallen in twee delen uiteen: aan de ene kant bieden we de mogelijkheid om schaken te leren door aan de reeds bestaande cursussen een tweetal beginnerscursussen toe te voegen, zodat voor volwassenen een opleidingstraject bestaat dat loopt van absolute beginner tot sterke clubschaker.

Aan de andere kant gaan we aan de slag met schaaklessen voor beginners in instellingen voor gezondheidszorg van verschillende aard, uiteraard vanuit dezelfde visie op de betekenis die schaken kan hebben. Door middel van een pilot-project doen we ervaring op met deze vorm van schaakonderricht, volstrekt uniek voor Nederland en als dit project aanslaat, gaan we andere instellingen bedienen, rekening houdend met specifieke praktische omstandigheden en problemen.

EVENEMENTEN

5e VSB-Schaakfestival: 6 juli 1996

In samenwerking met onze sponsor VSB Bank/VSB Fonds houden wij op de eerste zaterdag in juli op het Max Euweplein in Amsterdam ons jaarlijkse schaakfestival. Het is een lustrumfestival, reden voor een extra feestelijke happening. Voor jong en oud valt er weer heel wat te zien en te doen: simultaans en kloksimultaans, snelschaken, peilschaak, masterclass, computerschaak, gongwedstrijden, een landenwedstrijd en een schaakoploswedstrijd. Grootmeesters en meesters verlenen opnieuw hun medewerking en er zijn weer leuke prijzen te winnen.

Het schaakfestival begint om 10.00 uur (inschrijving simultaans) en eindigt circa 17.00 uur.

Bovendien is het de eerste zaterdag van de maand: u kunt uw bezoek aan het festival combineren met een bezoekje aan het Max Euwe-Centrum!

BIBLIOTHEEK

ONDER DE LOUPE

[in deze rubriek wordt door L.C.M. Diepstraten een boek of een gedeelte uit de MEC-bibliotheek voor het voetlicht gehaald]

Deze keer uw aandacht gevraagd voor het krantenknipsel-archief, een omvangrijk geheel! De verhuisdozen vol knipsels stonden vanaf 1991 (het MEC verhuisde in dat najaar van de vorige locatie naar de huidige) nog onge sorteerd. De hoogste tijd voor ontsluiting, dus ordening.

In een voordracht in het MEC, met mijn schaakclub uit Hilversum als publiek, stipte ik terloops het gebrek aan mankracht aan. Geheel spontaan bood de Hilversumse club De Pion/VOGA zich aan. Leden van die club hebben een aantal zaterdagen op een rij geholpen met sorteren. De sfeer was enthousiast en men voelde zich uitgedaagd de optredende problemen het hoofd te bieden. Wat voor problemen, zult u denken. Bijvoorbeeld: er ontbreekt een datum, of de naam van de krant op het uitgeknipte artikel. Of, redacties van kranten vermelden boven het artikel "van onze schaakmedewerker" of "van onze speciale verslaggever". En wie is dat dan? Als de auteur bekend is en de krant niet, dan rijst de vraag welke krant? Eenmaal gevonden, dan is het een eenvoudig, zult u denken. Maar in het verleden schreven bijvoorbeeld Prins, Muhring, Orbaan, De Feyter, Vlagsma en anderen, hun rubrieken voor diverse kranten. De schaakrechercheur besnuffelt dan zorgvuldig de drukwijze (lettertype e.d.), soms de advertenties op de achterzijde, om de krant vast te stellen. Een vaste rubriek te herkennen aan het logo? Ja, tot de opmakers van de krant roet in het eten gooien door nieuwe logo's aan te brengen.

In Schaakbulletin (u nog bekend, lezer?) is een keer opgesomd wie, welke rubrieken, waar, schreef.

Bijzonder nuttig, maar helaas een momentopname.

U begrijpt dat wij al sorterende een heel historisch overzicht zouden kunnen opstellen. Ons is gebleken dat vooral De Telegraaf, het Algemeen Handelsblad, het Algemeen Dagblad, de NRC in de loop der tijd vele verschillende schaakmedewerkers telden. Schelfhout, Trotsenburg, Zitterstein e.a. waren toendertijd bekende namen in de schaakjournalistiek.

De schaakjournalistiek, een aardige bron voor historisch onderzoek, kent zelf ook een aanzienlijke geschiedenis.

Giulio Cesare Polerio (1548-1612) staat nog steeds te boek als de allereerste schaakjournalist, daarbij ook als eerste secondant van de destijds sterkste schaker Giovanni Leonardo da Cutri (1542-1587).

Polerio was de verslaggever van o.m. het toernooi in Madrid (1575).

De eerste schaakrubrieken in kranten en tijdschriften moet men in Engeland zoeken, in de *Liverpool Mercury* (1813) en in *The Lancet* (1823). Op het continent vindt men de *Berliner Staffete* (1828), en de Russische *Illustratsiya* (1845).

Nederland was er relatief vroeg bij met in 1847 de *Asmodée*, een Amsterdams, humoristisch, satirisch blad en het *Algemeen Handelsblad*.

In 1849 volgt de *Nieuwe Rotterdamse Courant*, in 1857 *De Tijd* (Amsterdamsch) en het *Nederlandsch Museum* in Schiedam.

Opmerkelijk was ook de schaakrubriek in een regionaal blad als *De Schager Courant* (1866).

Van der Linde geeft in zijn *Geschiede und Literatur des Schachspiels* een opsomming van meer dan 250 dagbladen met een schaakrubriek, vaak ook voorzien van de naam van de auteur van die rubriek.

Kenneth Whyld schat het aantal rubrieken momenteel op meer dan 3.000. Naar onze mening overdrijft Whyld niet, Nederland alleen telt er momenteel minstens vijftig.

In het MEC vindt u momenteel knipsels uit minstens 40 Nederlandse dag- en weekbladen, naast publicaties in bijvoorbeeld de *Basler Nachrichten*, de in Zürich verschijnende *Der Tat* en de Belgische *Volksgazet*. Het Parijse *La Libération* placht ons op eigen initiatief en uit sympathie met het MEC fotocopieën van zijn schaakrubriek te zenden. Seneca was er een bekend schaakjournalist. Het gaat die krant momenteel slecht, en de zendingen blijven helaas achterwege.

Op de eerste plaats is het de bedoeling om ons knipselarchief op vaste rubrieken chronologisch te ordenen. De overige schaakartikelen worden over diverse categorieën verdeeld: interviews met en artikelen over bekende schakers gerubriceerd op naam van de schaker; toernooi-overslagen; features over kunstmatige intelligentie en computerschaak; schaken in kunst en cultuur; de geschiedenis van het schaak; de organisatie van de schaakwereld en van de Wereldschaakbond FIDE in het bijzonder etc. Evenals de begin van dit jaar geschenken complete rubriek van Muhring in Elseviers vormt het *Lems-archief* een bijzonderheid: een omvangrijke verzameling knipsels met schaakpartijen, geordend naar de gespeeld opening [wij vonden daarin bijvoorbeeld meer dan 500(!) partijen van Salo Landau].

En natuurlijk ontbreken de talloze plakboeken van de matches om het Wereldkampioenschap in 1935 en 1937 niet in onze verzameling. In deze krantenrubrieken vindt men vaak meer historische details dan in de toernooiboeken, bulletins of schaaktijdschriften.

Allen, die ons willen verrassen met krantenknipsels, verzoeken wij dringend daarop datum en naam van de krant te vermelden. En aan de dagbladredacties richten wij het verzoek: "van onze schaakmedewerker" of "van onze speciale verslaggever" maakt ons niets wijzer, noemt u liever man en paard.

UIT DE TIJDSCHRIFTEN

A00	VO 25.1
Fantasie-opening (1. h4 ..) - Nikolay Minev	
Inside Chess nr 22(1995) p.27-28	
A03	VO 07
Bird - H. Carcelle	
Le Courier des Echecs nr 440 p.100-102	
A40	VO 19.2
Owen's verdediging - M. Gurevich	
Inside Chess nr 22(1995) p.8-10	
A40	VO 24.2
Englund Gambiet - Lev Zilbermints	
Gambit Revue nr 3(1995) p.20-22	
A40	VO 24.2
Englund/Hartlaub Gambiet - U. Wokittel/	
T. Lindemann	
Gambit Revue nr 3(1995) p.33-39	
A52	VO 17.4
Boedapester Gambiet - A.C. van der Tak	
Schaakschakeringen nr 309 p.134-136	
BOO	VO 01.1

Basman/St. George - Ju Remisov	
Randspringer nr 1(1995) p.31-37	
B10	CK 01.1
Caro-Kann - Bruno San Marco	
Le Courier des Echecs nr 440 p.89-92	
B20	SI 48.1.4
Siciliaans Vleugelgambiet - Ryszard Sternik	
Gambit Revue nr 3(1995) p.44-46	
B20	SI 48.1.10
Siciliaans (Keres-variant) - Mihai Marin	
Chess Extrapress nr 1(1995) p.12-13+17	
B33	SI 37.1/4 38.7
Siciliaans (Sveshnikov) - John van der Wiel	
Schaaknieuws nr 44(1994) p.18-21; 46(1994) p.10-13;	
4(1995) p.18-21; 14(1995) p.14-17; 15(1995) p.32-35	
B65	SI 27.9
Siciliaans (Richter-Rauzer) - Ludek Pachman	
L'Italia Scacchistica nr 1081 p.298-299	
COO	FR 02.3
Frans (Koningsindisch i.d. voorhand) - R. Schlenker	
Randspringer nr 1(1995) p.6-8	
CO2	FR 03.3.12
Frans (doorschuifvariant) - Toni Preziuso	
Schweiz. Schach Magazine nr 6(1995) p.140	
C22	KP 04.2
Centrum Gambiet - Norbert Heymann	
Rochade Europa nr 11(1995) p.66	
C22	KP 04.2
Centrum Gambiet - Zoran Ilíc	
Europe Echecs nr 439 p.57-58	
C30	KG 5.1
Koningsgambiet - René Olthof	
HMC Den Bosch Nieuws nr 7(1995) p.16-17	
C40	KP 09.6
Lettisch Gambiet - John Elburg	
Gambit Revue nr 3(1995) p.29-33	
C52	IG 05.1
Evans Gambiet - Zoran Ilíc	
Europe Echecs nr 439 p.56-57	
C89	RL 17.8
Marshall Gambiet - John Elburg	
Schaakschakeringen nr 310 p.149-155	
D15	SL 03.1.5
Slavisch - Norbert Heymann	
Rochade Europa nr 10(1995) p.33	
E97/98	KI 03.2/07.3
Koningsindisch - Zoran Ilíc	
Europe Echecs nr 438 p.54-56.	

BOEKBESPREKINGEN

Biografieën

Voor de liefhebbers van klassieke werken over topschakers valt er weer veel te genieten. Zo verscheen onlangs deel twee van de fraaie biografie over Akiba Rubinstein (1). In dit boek schetsen Donaldson en Minev de tragische lijdensweg van de grote meester in zijn laatste 40 jaar. Nadat hij zich in 1932 had teruggetrokken uit de

schaakarena werd het leven van Rubinstein beheerst door zijn geestesziekte. Voeg daarbij de financiële nood van Rubinstein en het dramatische verhaal is compleet. Iets minder somber is de biografie van David Bronstein, die verscheen ter gelegenheid van zijn 70e verjaardag (2). Bronstein levert achtergrondinformatie bij de gekozen partijen en combinaties en daardoor is het boek ook zonder schaakbord onderhoudend. Klaarblijkelijk is het laatste boek van Jan Timman goed ontvangen bij het publiek, want nu reeds is bij Cadogan een reprint verschenen (3).

(1) John Donaldson/Nikolay Minev: **Akiba Rubinstein: the later years** International Chess Enterprises Seattle 1995, 360 pag. ISBN 1-879479-26-5 Prijs f 59,25

(2) David Bronstein/Tom Fürstenberg: **The Sorcerer's Apprentice** Cadogan London 1995, 304 pag. ISBN 1 85744 151 6 Prijs f 47,20

(3) Jan Timman: **Timman's selected games: chess, the adventurous way** Cadogan London 1995, 254 pag. ISBN 1 85744 121 4 Prijs f 47,20

Openingen

Mensen die het Siciliaans op hun repertoire hebben kunnen voor de laatste ontwikkelingen bij Minev terecht (4). De auteur selecteerde 207 partijen uit de periode 1986-1995. Of de daarin gepresenteerde 250 nieuwe ideeën ook speelbaar zijn moet de lezer zelf beoordelen. Ook Van der Tak hield zich met het Siciliaans bezig (5). Bij New in Chess verscheen het tweede deeltje uit zijn serie 'Taktiek in de opening'. De deeltjes zijn tevens in het Duits vertaald (6 & 7). S1 Editrice bracht werken uit de Labourdonnais-variant in het Siciliaans (8) en de Tsjechische-variant (3..., c6) in de Pirc (9). Sinds 1995 is het formaat en de lay-out veranderd bij de Italiaanse uitgeverij veranderd, waardoor de indeling overzichtelijker is geworden.

(4) Nikolay Minev: **The Sicilian Defense: The Last Decade** International Chess Enterprises Seattle 1995, 118 pag. ISBN 1-879479-28-1 Prijs f 31,90

(5) Bram van der Tak: **Taktiek in de opening: Deel 2. Siciliaans** Interchess Alkmaar 1995, 156 pag. ISBN 90-71689-84-0 Prijs f 24,75

(6) Bram van der Tak: **Taktik in der Eröffnung: 1. Teil Offene Spiele** Interchess Alkmaar 1995, 156 pag. ISBN 90-5691-001-9 Prijs f 28,50

(7) Bram van der Tak: **Taktik in der Eröffnung: 2. Teil Sizilianisch** Interchess Alkmaar 1995, 156 pag. ISBN 90-5691-002-7 Prijs f 28,50

(8) Adolf Neumann: **The Labourdonnais System in the Sicilian Defence B32** s1 Editrice Bologna 1995, 270 pag. ISBN 88-86127-41-3 Prijs Lit 26.000

(9) Filippo Pieri: **Pirc Defence Czech System - 3. c6** s1 Editrice Bologna 1995, 204 pag. ISBN 88-86127-38-3 Prijs Lit 22.000

Leerboeken

De Noordhollandse journalist Hans Nuijen ontwikkelde een methode om kinderen spelenderwijs schaken te leren

(10). Uitgangspunt is het spelplezier van de kinderen. Na het aanleren van de basisregels geeft de begeleider slechts onderricht wanneer het kind er zelf om vraagt. Al meer dan 1000 kinderen uit Beverwijk en omgeving hebben op deze wijze schaken geleerd. Voor Cadogan schreef Daniel King een boek met tien adviezen voor de beginnende schaker (11). Eén van zijn raadgevingen luidt: 'Go for the King'. Een ander Cadogan-boek, 'Attacking the King' (12), is geheel aan deze tip gewijd. Voor de meer gevorderde speler bracht dezelfde uitgeverij boeken van David Levy (13) en David Bronstein (14) op de markt. Het eerstgenoemde boek over combinaties en offers is een reprint van de editie uit 1980. Het werk van Bronstein uit 1987 werd door Ken Neat in het Engels vertaald. Het behandelt de sterkte en ontwikkeling van pionnen en stukken. Ook leerzaam is een boek over miniaturen. Wie herinnert zich niet de dramatische nederlaag van Karpov tegen Christensen in 12 zetten (Hoogovens 1993) of de nederlaag van Anand in 6 zetten (Biel 1988)? Zelfs de sterkste spelers ter wereld kunnen onverwacht snel struikelen. Neil McDonald verza-¹ melde een aantal, merendeels recente partijen, waarin de strijd binnen 30 zetten was beslist (15).

(10) Hans Nuijen: **Spelenderwijs schaken** De Akelei Assendelft 1995, begeleidersboek 74 + 18 pag., leerlingenboek 74 pag. ISBN 90-74043-32-1 Prijs resp. f 27,50 en f 13,00

(11) Daniel King: **How to win at Chess: 10 golden Rules to follow** Cadogan 1995, 128 pag. ISBN 1 85744 072 2 Prijs f 26,60

(12) John Walker: **Attacking the King** Cadogan London 1996, 174 pag. ISBN 1 85744 127 3 Prijs f 34,60

(13) David Levy: **Play Chess Combinations and Sacrifices** Cadogan London 1996, 186 pag. ISBN 1 85744 112 5 Prijs f 37,75

(14) David Bronstein: **The modern Chess Self-Tutor** Cadogan London 1995, 148 pag. ISBN 1 85744 136 2 Prijs f 34,60

(15) Neil McDonald: **Modern Chess Miniatures** Cadogan London 1995, 150 pag. ISBN 1 85744 166 4 Prijs f 34,60

Toernooien en matches

Het 2e Donner Memorial was een prachtig toernooi. De toeschouwers kregen dagelijks waar voor hun geld. Salonremises zag men nauwelijks en voor Jan Timman was er weer een internationaal succes weggelegd. Voor wie al dat schoons nog eens op zijn gemak wil bekijken is er nu het toernooiboek (16). Hoe belangrijk het vastleggen van belangrijke schaakevenementen is blijkt uit het boek van Michael Tal over zijn match tegen Botwinnik om de wereldtitel. Deze klassieker, volgens sommigen één van de beste schaakboeken ooit geschreven, is bij Russell Enterprises terecht weer herdrukt (17). Tal heeft een bijzonder vlotte pen en wordt door sommigen de beste schrijver onder de wereldkampioenen genoemd. Tenslotte ontvingen wij twee boekjes over jeugdtoernooien. In Hengelo werden de open

Nederlandse jeugdkampioenschappen in de diverse leeftijdscategorieën gehouden, gesponsord door Stork (18). In Limburg sloten drie verenigingen de handen in elkaar en organiseerden een internationaal jeugdtoernooi voor spelers tot 22 jaar (19). Wellicht het begin van een nieuwe traditie. In ieder geval staat de tweede editie in 1996 al vast.

(16) Rob Hoelen/Rini Kuijf/Herman Grooten:

Toernooiboek 2e Donner Memorial SBSN

Leeuwarden 1995, 176 pag.

(17) Mikhail Tal: **Tal-Botwinnik 1960 : Match for the World Chess Championship** Russell Enterprises Milford 214 pag. ISBN 1- 888690-00-3

(18) Anjo Anjewierden/Pascal Jacobs/Hans van Bekkum: **Stork toernooi 1995** Stichting Caissa Hengelo 1995, 72 pag.

(19) Hans Hoonstra/Hans Janssen/Toin Voncken: **Het eerste Internationaal Jeugdschaaktoernooi Limburg** Stichting I.J.L. Maastricht 1995, 52 pag.

Diversen

Schaakvereniging 'De Wolstad' bestond in 1995 veertig jaar. Genoeg reden om een boekwerkje samen te stellen (20). Aangezien bij het 25-jarig bestaan al een jubileum-uitgave werd gepubliceerd staan in dit nummer de laatste twee decennia centraal. Traditiegetrouw verscheen bij uitgeverij Nickel de Duitse schaakkalender (21). Van Reek vervolgde zijn serie 'Schaakspelers als eindspel-kunstenaars' met nieuwe delen over voorlopers en tijdgenoten van Steinitz (22), Lasker (23) en Aljechin (24). Dat de laatstgenoemde wereldkampioen al in de periode 1905-1910 ook aan correspondentieschaak deed is niet algemeen bekend. De Italiaan Pagni bracht in eigen beheer een boekje uit over deze onbekende partijen van Aljechin (25).

(20) Hans Moors/Adri Hartsuiker: **40 Jaar 'De Wolstad' 1955-1995** eigen beheer Tilburg 1995, 74 pag.

(21) Arno Nickel: **Schachkalender 1996** Verlag Arno Nickel/Edition Marco Berlin 1995, 242 pag. ISBN 3-924833-31-1 Prijs f 22,35

(22) Jan van Reek: **Voorlopers en tijdgenoten van Steinitz** STES Margraten 1995, 102 pag. ISBN 90-74827-15-2

(23) Jan van Reek: **Emanuel Lasker** STES Margraten 1995, 88 pag. ISBN 90-74827-16-0

(24) Jan van Reek: **Alexander Aljechin** STES Margraten 1995, 52 pag. ISBN 90-74827-17-9

(25) Carlo Alberto Pagni: **Alexander Alexandrovic Alekhine ed il Giuoco per Corrispondenza** eigen beheer Torino 1995, 34 pag.

(Genoemde prijzen zijn richtprijzen)

ACTIVITEITEN

Schaakboekenruilmarkt in het Max Euwe-Centrum

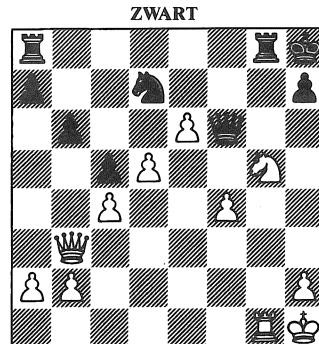
Ietsje vroeger dan u gewend bent: **11 mei a.s.** Zoals gebruikelijk beginnen we om 10.30 uur en houden we er om uiterlijk 16.00 uur mee op. Particulieren kunnen *schriftelijk vóór 1 mei a.s.* een plaatsje reserveren. De afgelopen maanden werden we verblijd met diverse schenkingen. Dus wie weet, is er deze keer iets van uw gading bij.

Wolters Kluwer Toernooi om het Nederlands Kampioenschap Schaken

Wordt ook dit jaar 'om de hoek' van het Max Euwe-Centrum, in De Balie te Amsterdam gehouden. De eerste ronde is op 7 juni, de laatste op 19 juni en de rustdagen vallen op 12 en 17 juni. Van 13.00 uur tot uiterlijk 20.00 uur kunt u de volledige Nederlandse schaaktop (dus ook Jan Timman!) aan het werk zien [èn een bezoekje brengen aan het Max Euwe-Centrum].

5e VSB Schaakfestival

Zoals elders reeds geschreven: een lustrum! Wij rekenen op u, **6 juli 1996**.



WIT

Weet u wie de witspeler is?

(u kunt de oplossing vinden in het Max Euwe-Centrum, of in de volgende Nieuwsbrief)

Deze Nieuwsbrief is een uitgave die bestemd is voor de donateurs van het Max Euwe-Centrum. U kunt de Nieuwsbrief regelmatig ontvangen door donateur te worden van de Stichting Max Euwe-Centrum, door een bedrag van min. f 20,- per kalenderjaar (meer mag ook) over te maken op Postbankrekeningnummer 5401670 t.n.v. Stichting Max-Euwe Centrum te Amsterdam. Of door te bellen: 020-6257017 waarbij u advies omtrent betaling moogt verwachten. Opmerkingen of kritiek op de inhoud van de Nieuwsbrief zal gaarne worden aanvaard als dat de kwaliteit kan verbeteren.

5e VSB-SCHAAKFESTIVAL **op het Max Euweplein** **te Amsterdam**

op zaterdag 6 juli 1996
Doorlopende activiteiten voor jong en oud
vanaf 10.00 uur

Met medewerking van o.a.

Hans Böhm, Rob Hartoch,
Friso Nijboer,
Hans Ree, John van der Wiel

10.00 uur **INSCHRIJVING SIMULTAANS**
10.15 - 16.00 uur **KLOKSIMULTAANS**
11.00 uur **SIMULTAAN door *Friso Nijboer***
14.00 uur **SIMULTAAN door *John van der Wiel***
17.00 uur **PRIJSUITREIKING door *Hans Böhm***

VEEL EXTRA ACTIVITEITEN **MET VEEL LEUKE PRIJZEN!**

Masterclass-Jeugdprogramma-Pleinschaak-
Gongschaak-Snelschaak Schaakoploswedstrijd-
Computerschaak-Schaakboekenstand

en Stedenwedstrijd Amsterdam - Emsdetten

GRATIS TOEGANG

Informatie Max Euwe-Centrum 020 - 6257017

Het Max Euwe-Centrum stelt goede ideeën op prijs. Diegenen die met ons mee willen denken over mogelijkheden op het gebied van bijvoorbeeld (schaak) tentoonstellingen of andere activiteiten worden verzocht ons met een klein briefje daarvan op de hoogte te stellen. Schaakboeken-verzamelingen kan men legateren aan stichtingen als het Max-Euwecentrum. Als U zelf daarover denkt of iemand kent met deze gedachte, houden wij ons van harte aanbevelen.